

Vraag nr. 129
van 3 juni 1998
van de heer STEVE STEVAERT

Lichtvervuiling – Openbare verlichting

Uit het recentelijk gepubliceerde MIRA-T-rapport 1998 blijkt dat de openbare verlichting (straat- en klemtoonverlichting, plein- en parkverlichting, ...) voor 61 % verantwoordelijk is voor de lichtvervuiling in Vlaanderen. De tertiaire sector is – door onder andere verlichte reclamepanelen, lichtreclame, verlichting van parkeerterreinen en verlichte uitstalramen – met 24 % de tweede belangrijkste oorzaak van lichtvervuiling. Andere sectoren die een aandeel hebben in lichtvervuiling zijn de industrie met 7 %, de bevolking met 3 % en de overige met 5 %.

Het MIRA-T-rapport geeft aan dat lichthinder en lichtvervuiling vrij eenvoudig kunnen worden voorkomen. De algemene stelregel luidt : "verlicht enkel wat nodig is, wanneer het nuttig is en met zo weinig mogelijk hinder". Het is dus belangrijk om de verlichting te beperken in de tijd (door bv. 's nachts tussen 24.00 uur en 6.00 uur te doven of te dimmen naargelang de verkeersintensiteit, ...) en in de ruimte (door bv. betere afscherming van het strooilight).

De grootste bron van lichtvervuiling, namelijk de openbare verlichting, en de ermee samengaande energieconsumptie kunnen door middel van drie maatregelen worden beperkt.

Een eerste maatregel is alle kwikdamplampen vervangen door zuinigere natriumdampampen. Dit brengt een besparing mee van bijna 16 % van het energiegebruik voor openbare verlichting.

Een tweede maatregel is het vervangen van klassieke armaturen door moderne armaturen. Klassieke armaturen hebben een rendement van 67 %. Indien deze twee maatregelen gelijktijdig worden doorgevoerd, stijgt het rendement van de armatuur tot ongeveer 85 %. Dit zorgt voor een jaarlijkse extra energiebesparing van 3,7 % voor openbare verlichting. Het doorvoeren van de tweede maatregel zorgt ervoor dat de lichtstralen beter gebundeld zijn. Zo vermindert ook de lichtvervuiling.

Een laatste maatregel om zowel de lichtvervuiling van openbare verlichting als het energieverbruik te beperken, is het aanpassen van de verlichtingsprogramma's. Het volledig doven van de openbare verlichting tussen 24.00 en 6.00 uur zorgt voor een

37,7 % energiebesparing van het jaarverbruik voor openbare verlichting.

Indien deze drie maatregelen worden doorgevoerd, bespaart men 49 % van het jaarlijks verbruik voor openbare verlichting. Het vervangen van de bestaande installaties kost bij benadering 4,14 miljard frank. Op zeven jaar tijd is de investering dus terugverdiend ; vanaf dan wordt effectief bespaard.

1. Kunnen gemeenten bij vervanging van kwikdamplampen door natriumlampen gekoppeld aan een vervanging van niet-efficiënte armaturen door efficiënte armaturen, subsidies krijgen om deze investeringen uit te voeren ?
2. In hoeverre werden de doelstellingen van het urgentieplan in verband met de verstoring door lichthinder reeds uitgevoerd ?

Antwoord

Momenteel worden door de intercommunales een aantal vervangingsprogramma's aan de gemeenten aangeboden voor de vernieuwing van de openbare verlichting. In deze programma's is zowel de vervanging van kwikdamplampen door natriumlampen als de vervanging van oude armaturen door meer efficiënte armaturen opgenomen.

In het kader van het urgentieplan voor lichthinder werd door mijn collega bevoegd voor Leefmilieu een coördinatiegroep opgericht die belast is met de uitvoering van de doelstellingen van het urgentieplan. De deelactie die het opstellen en uitvoeren van een REG-lichthinder-actieplan omvat en voornamelijk gericht is op het sensibiliseren van de overheid, bedrijven en de bevolking, wordt ingepast in de acties van de Vlaamse Instelling voor het Rationeel Energiegebruik (Vireg).

In uitvoering van deze deelactie van het urgentieplan voor lichthinder, werd in samenspraak met Inter-Regies en Intermixt een actie "REG en lichthinder" opgenomen in het jaaractieplan 1998 van de elektriciteitsdistributiesector. Deze actie heeft als doel de gemeenten en de bevolking bewust te maken van de problematiek van lichthinder. Hierbij wordt bijzondere aandacht geschonken aan het gebruik van geschikte lampen en armaturen voor de verlichting van monumenten en culturele gebouwen. Bovendien is in een begeleiding van de gemeenten door de intercommunales voorzien voor de vernieuwing van de straatverlichting. De raadgevingen moeten leiden tot een verminderd

lichtgebruik en tot het gebruik van gerichte verlichting.